

Партнер в Україні

Міжнародний центр
перспективних досліджень

Партнери у США

Члени робочої групи

Свєнєнїя Ахтїрко, старший економіст Міжнародного центру перспективних досліджень
Олексій Блінов, економіст Міжнародного центру перспективних досліджень
Сергій Круглик, директор Департаменту економічного співробітництва Міністерства закордонних справ України
Віра Нанівська, директор Міжнародного центру перспективних досліджень
Валерій П'ятницький, заступник міністра економіки
Олег Устенко, старший економіст Фонду Блейзера
Ігор Шевляков, координатор проектів Міжнародного центру перспективних досліджень
Морган Вільямс, директор департаменту зв'язків з урядовими структурами вашингтонського офісу групи закритих акціонерних компаній "СігмаБлейзер"
Кіт Крейн, старший економіст корпорації "RAND"
Едільберто Сегура, голова Наглядової ради Фонду Блейзера

Робоча група з питань економіки та бізнесу: ПЛАН ДІЙ

У червні 2005 року робоча група з питань економіки та бізнесу надала такі рекомендації:

- виробити єдине публічне, спільне для президента та уряду України, бачення економічних реформ;
- створити в українському уряді інституційний потенціал для здійснення радикальних, системних і сталих реформ, спрямованих на розвиток ринкової економіки;
- підсилити захист прав власності, зміцнити законність та зменшити податковий тягар;
- пришвидшити інтеграцію у світову економіку.

З часу цього засідання українському урядові не вдалося досягти успіхів у виконанні цих завдань. Неспроможність запровадити ці рекомендації посилила хаотичність процесу вироблення політики. Неefективний процес вироблення економічної політики в Україні сприяв сповільненню економічного росту, оскільки знеохотив підприємців до інвестицій в українську економіку.

Робоча група, засідання якої відбулося у листопаді 2005 р., розробила на основі виробленого у червні 2005 р. документа конкретні рекомендації для уряду України та адміністрації США щодо економічної політики на наступні 4 місяці.

1. Створити нову систему формування та реалізації економічної політики

1.1. Виробити єдине публічне бачення економічних реформ. Президенту, прем'єр-міністру та лідерам парламентських фракцій необхідно зробити спільну і чітку програмну заяву щодо ролі українського уряду, яка полягає у створенні вільного конкурентного ринкового середовища, сприятливого для швидкого розвитку приватного сектора. Український уряд повинен зосередитися на ефективному забезпеченні таких суспільних благ, як освіта, охорона здоров'я та інфраструктура.

1.2. Негайно об'єднати всі ініціативи у галузі економічної політики в єдиному урядовому комітеті з питань економічної політики, який працюватиме за головування прем'єр-міністра. У штаті комітету повинні працювати вишколені працівники, що займатимуться підготовкою концептуальних документів, законопроектів, а також взаємодіятимуть із Верховною Радою України щодо ухвалення законодавчих актів. Після ухвалення законодавчого акту комітету необхідно розробити план його втілення і взяти на себе відповідальність за хід втілення.

1.3. Робочій групі з питань публічного адміністрування слід підготувати директивні документи з питань трансформації публічного

адміністрування та ініціювати публічні консультації. Зазначені документи повинні бути спрямовані на створення цілком нової системи ухвалення рішень у публічній політиці та її реалізації на основі чинних в ЄС принципів публічного менеджменту. Це включає розробку процедурних формальностей, пов'язаних із підготовкою та укладенням контрактів, та системи фінансового контролю за конкурсними публічними торгами, де метою є зупинити корупцію і створити орієнтовану на потреби суспільства ефективну і демократичну державну [цивільну] службу. Це також включає проведення ґрунтовної оцінки урядової діяльності та програм, спрямованих на надання суспільних послуг, за критеріями ефективності, відповідності суспільним інтересам і вибору відповідного рівня реалізації – національного, регіонального чи місцевого.

2. Активізувати зусилля, спрямовані на вступ до СОТ і встановлення зони вільної торгівлі з ЄС, шляхом розгортання кампанії інформування громадськості, в якій би висвітлювалися переваги вільної торгівлі. Доки Україна не стане членом СОТ, українські фермери та виробники відчуватимуть дискримінацію на зовнішніх ринках.

3. Створити сприятливу для розвитку ринкової економіки нормативно-правову базу для бізнесу та споживачів.

3.1. Невідкладно вимагати від Верховної Ради України скасування Господарського кодексу та внесення змін до Цивільного кодексу з тим, аби привести його у відповідність з найкращими міжнародними зразками. Бізнес в Україні працює у непередбачуваному, сповненому хаосу правовому середовищі, оскільки в Україні діють два несумісні правові кодекси, що регулюють питання бізнесової діяльності: Господарський кодекс, розроблений на основі законів “советської” доби, і більш орієнтований на ринок, хоча і недосконалий, Цивільний кодекс.

3.2. Упродовж наступних 60 днів уряду необхідно підготувати на основі стандартів ЄС новий законопроект про акціонерні товариства і попрацювати з Верховною Радою України з метою ухвалення цього закону. За чинного закону менеджери можуть легко розкрадати майно компаній, а великі акціонери - дурити дрібних.

3.3. Негайно зменшити надмірну кількість регуляторних документів відповідно до запропонованого Радою підприємців переліку, а решту привести у відповідність до норм нового закону про дозвільну систему і підвищити ефективність роботи “єдиного вікна”. Регуляторна система, що діє в Україні, перекладає на бізнес величезні затрати і сприяє корупції.

3.4. Прийняти закони про фінансовий сектор, про лізинг, про деривативи та про інші фінансові операції у відповідності до кращих практик Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР).

4. Зупинити корупцію на державних підприємствах

4.1. Менеджерів державних підприємств, що їх запідозрили у шахрайстві, слід негайно усунути від роботи, порушити проти них судові справи і домогтися їх покарання. Деякі менеджери обкрадають свої підприємства, розкрадають кошти і майно, що є власністю народу України. Щорічно це обходиться громадянам України у мільярди гривень.

4.2. Провести публічну інвентаризацію всього майна, що є у державній власності. Після цього всю державну власність, включаючи ту, що належить Секретаріату Президента та Верховній Раді України, необхідно передати до Фонду державного майна України. Слід розробити програму швидкої і прозорої приватизації цієї власності.

5. Упорядкувати податкову систему

1) У березні 2005 року український уряд запровадив український несприятливий для інвестиційного клімату податок на додану вартість (ПДВ) на імпорт обладнання, що складає частину іноземних

інвестицій в Україні. По суті, в такий спосіб іноземні інвестиції обкладаються 20-відсотковим податком, що відохочує інвесторів і сповільнює економічний ріст. Українському урядові необхідно ліквідувати цей податок.

2) Не діє нинішня система відшкодування імпортного мита та ПДВ експортерам. Не повертаючи експортерам ПДВ, український уряд тим самим заволодіває грошима бізнесменів і заважає розширенню експорту, збільшенню інвестицій та кількості робочих місць. Українському урядові слід прискорити вирішення питання митної очистки товарів для експортерів та повернення їм сплаченого ПДВ.

3) Українському урядові необхідно надати місцевій владі право обкладати податками та стягувати податки, децентралізуючи цим самим фінансування і надання суспільних послуг.

6. Сприяти розвитку неприбуткових організацій в Україні

Неприбутковий сектор відіграє у ринковій економіці та демократичному суспільстві важливу роль, здійснюючи добродійну діяльність, стимулюючи обговорення тієї чи іншої політики та слугуючи суспільному благу. Українським неприбутковим організаціям не дозволяється працювати задля отримання прибутку, а спонсори цих організацій обкладаються високими податками, що обмежує діяльність цього сектора та стримує його розвиток. Українському урядові доцільно переглянути податкове законодавство з тим, аби стимулювати розвиток неприбуткового сектора.

Рекомендації урядові США

1. Урядові США необхідно негайно скасувати поправку Джексона – Веніка для України. Для застосування до України поправки Джексона – Веніка немає жодних підстав. Адміністрації США необхідно тісно і активно співпрацювати з Конгресом задля невідкладного скасування цієї поправки для України.

2. Урядові США необхідно провадити більш гнучку політику щодо двосторонніх торгових переговорів з Україною. Слід також спонукати урядові відомства США до тісної співпраці з Україною з метою надання фінансової, технічної допомоги та консультування щодо отримання Україною статусу країни з ринковою економікою.

3. Зосередити технічну допомогу Україні на втіленні рекомендацій, що їх надала Програма “Політичний діалог України та США”.

За більш детальною інформацією просимо звертатися до Фондації “Україна – США” за адресою:

04070, м. Київ

вул. Боричів Тік, 35-В

Тел.: 380 (044) 537-6230

Факс: 380 (044) 537-6231

www.usukraine.org/dialogue.shtml